

20 september 2018 - nummer 13 - jaargang 2018 - 2019

Inhoud

Uitgelicht...

[Vinger aan de pols bij uitbreiding mandaat Europees Openbaar Ministerie \(EOM\)](#)

Nieuws uit de Kamer

[Ziektekosten nabestaanden](#)

[Eerste Kamervoorzitter bezoekt Franse Senaat](#)

[Kamerleden praatten in Londen over Brexit](#)

[Commissie EUZA bespreekt rapport 'Task Force on Subsidiarity, Proportionality and "Doing Less More Efficiently"'](#)

[Schriftelijk overleg EU-strategie Westelijke Balkan](#)

[Eerste Kamer stemt in met EU-machtigingsbesluiten aanvaarding toetreding tot Haags](#)

[Kinderontvoeringsverdrag](#)

[Schriftelijk overleg VN 'Global Compacts' migratie en vluchtelingen afgerond](#)

[Schriftelijk overleg externe aspecten Europees asielbeleid voortgezet](#)

[Antwoorden op vragen over richtlijnvoorstel betreffende vermindering effecten kunststoffen op milieu](#)

Nieuws uit Europa

[Debat Europees Parlement met Hongaarse premier Orbán](#)

Signalering

[Nieuwe Europese voorstellen](#)

Uitgelicht...

Vinger aan de pols bij uitbreiding mandaat Europees Openbaar Ministerie (EOM)

17 september 2018 - De Europese Commissie heeft op 12 september een [mededeling](#) gepubliceerd waarin wordt aangestuurd op uitbreiding van het mandaat van het Europees Openbaar Ministerie met grensoverschrijdend terrorisme. De Europese Commissie koerst blijkens die mededeling af op besluitvorming in de Europese Raad, waarna mogelijk verdere wetgevingshandelingen zullen plaatshebben om de uitbreiding van het mandaat te realiseren.

In reactie op deze mededeling hebben de commissies I&A/JBZ en J&V op 17 september jl. [een brief](#) gezonden aan de minister van Buitenlandse Zaken en aan de minister van Justitie en Veiligheid. Het voorstel van de Europese Commissie stond namelijk al geagendeerd tijdens een informele bijeenkomst van de Europese Raad d.d. 20 september 2018. In de brieven is gewezen op een [debat van 3 april 2018](#) over Nederlandse deelname aan het EOM. Over mogelijke uitbreiding van het mandaat is daarover het volgende gewisseld:

- De door de Kamer aanvaarde gewijzigde motie-Duthler C.S. (EK [33 709](#), [AI](#)) waarin de regering is verzocht om de Kamer te informeren over de uitkomsten van de evaluatie die voorzien is voor 2025 en de Kamer ten aanzien van elke eventuele uitbreiding van het mandaat van het EOM op welk moment in de toekomst dan ook en voorafgaande aan besluitvorming daarover in de Europese Raad eerst te consulteren; en,
- Toezegging [T02568](#) waarin de Minister van Justitie en Veiligheid toezegt de Kamer tijdig te informeren wanneer zich de situatie gaat voordoen dat er een voorstel tot uitbreiding van het mandaat van het EOM op de JBZ-agenda gaat komen.

De bewindslieden is verzocht het verslag van de informele Europese Raad vóór 25 september aan de Kamer aan te bieden, zodat de commissies dit kunnen bespreken in hun vergadering van die dag.

lees meer

[Zie Edossier E180028 op de Europapoort](#)

[Zie Edossier E130041 op de Europapoort](#)

Nieuws uit de Kamer

Ziektekosten nabestaanden

5 september 2018 - Tijdens de schriftelijke behandeling van het inmiddels aangenomen wetsvoorstel dat regels stelt met betrekking tot grensoverschrijdende gezondheidszorg ([34.333](#)) verzochten de leden van de CDA-fractie om een regeling te treffen voor nabestaanden van verdragsgerechtigden die in het buitenland wonen maar nog geen zelfstandig verdragsrecht hebben.

Deze personen kunnen na het overlijden van hun partner in de situatie komen dat zij gedurende een relatief korte periode geen verdragsrecht op zorg ten laste van Nederland hebben en voor een vervangende ziektekostendekking moeten zorgen in het land waar zij wonen. Het (afgeleide) verdragsrecht ten laste van Nederland eindigde namelijk met het overlijden van de partner en het (eigen) verdragsrecht op grond van een eigen Nederlands wettelijk pensioen is nog niet van kracht. Dit leidt in een moeilijke periode tot een extra administratieve belasting die als ongewenst wordt gezien.

Met [de brief](#) van 5 september 2018 geeft de regering gehoor aan het verzoek van de Kamer. De tweede pijler pensioenen in de zin van de Pensioenwet, inclusief de daarbij behorende nabestaandenpensioenen worden op Bijlage XI onder 1f van [Verordening 883/2004](#) inzake de coördinatie van sociale zekerheid geplaatst.

Hoewel de verordening alleen ziet op wettelijke pensioenen, hebben lidstaten de mogelijkheid om bepaalde pensioenen hiermee gelijk te stellen voor wat betreft de verstrekkingen. De regering maakt hiervan gebruik door de tweede pijler pensioenen toe te voegen aan de Bijlage XI. De wijziging van de Bijlage zal meelopen met de door de Commissie voorgestelde wijziging van Verordening.

lees meer

[34.333 Grensoverschrijdende zorg](#)

Eerste Kamervoorzitter bezoekt Franse Senaat

5 september 2018 - Op uitnodiging van de Voorzitter van de Franse Senaat, Gérard Larcher, heeft de Voorzitter van de Eerste Kamer, Ankie Broekers-Knol, op woensdag 5 september 2018, een bezoek gebracht aan de Franse Senaat. Het bezoek stond in het teken van het versterken van de goede verhouding tussen de beide Senaten.

In aanwezigheid van verschillende vicevoorzitters en commissievoorzitters van de Senaat roemde de Franse Senaatsvoorzitter de goede en vriendschappelijke betrekkingen tussen de Senaten van Frankrijk en Nederland en onderstreepte deze betrekkingen te willen versterken.

Beide landen maken zich, als twee van de 'Founding Fathers' van de EU, sterk voor het behoud van de Europese waarden en voor een sterke EU in de wereld. Als gevolg van de naderende uittreding van het Verenigd Koninkrijk is het van belang zoveel mogelijk op te trekken met gelijkgestemden. Beide Voorzitters hebben daarop naar elkaar uitgesproken geregeld contacten tussen de beide Senaten te willen onderhouden.

De Kamervoorzitter sprak eveneens met vertegenwoordigers van de commissie voor Europese Zaken van de Franse Senaat en met vertegenwoordigers van de vriendschapsgroep Frankrijk-Nederland. Verschillende Europese, Nederlandse en Franse actualiteiten kwamen aan bod gedurende het bezoek, waaronder de gevolgen van een Brexit voor beide landen, de toekomst van Europa, het meerjarig financieel kader van de EU en migratie als blijvende uitdaging voor Europa.

Een uitgebreid verslag van het bezoek aan de Franse Senaat is na te lezen op de website van de Eerste Kamer.

lees meer

[Eerste Kamervoorzitter bezoekt Franse Senaat](#)

Kamerleden praatten in Londen over Brexit

10 september 2018 - Een gezamenlijke delegatie van Eerste en Tweede Kamerleden bracht op zondag 9 en maandag 10 september 2018 een werkbezoek aan Londen vanwege de aangekondigde uittreding van het Verenigd Koninkrijk uit de Europese Unie.

De Kamerleden wilden zich een beeld vormen van de voorbereidingen op de zogenoemde Brexit door de Britse overheid. Hierbij kwamen de verschillende uittredingsscenario's, waaronder het no-dealscenario, en hun gevolgen aan de orde. Ook de ideeën voor een nieuwe partnerschapsrelatie tussen de Europese Unie (EU) en het Verenigd Koninkrijk (VK) na de Brexit kwamen aan bod. De delegatie sprak daarover onder meer met opiniemakers, vertegenwoordigers van denktanks en leden van the House of Commons (het Lagerhuis) en the House of Lords (Hogerhuis). Tevens had de delegatie een onderhoud met staatssecretaris Robin Walker van Brexit-Zaken en met een hoge adviseur van premier Theresa May. Ook luisterde zij naar de zorgen van Nederlanders die na de Brexit hun verblijfstatus in het VK zien veranderen.

lees meer

[Kamerleden praatten in Londen over Brexit](#)

Commissie EUZA bespreekt rapport 'Task Force on Subsidiarity, Proportionality and "Doing Less More Efficiently"'

11 september 2018 - Op 10 juli 2018 is het rapport van de Task Force on Subsidiarity, Proportionality and "Doing Less More Efficiently", onder leiding van Frans Timmermans, vicevoorzitter van de Europese Commissie, gepubliceerd.

De commissie voor Europese Zaken (EUZA) heeft op 11 september jl. besloten de conclusies en aanbevelingen uit het rapport van de Task Force in aanloop naar de de plenaire COSAC op 18-20 november 2018 nog nader te bestuderen.

Het doel van de Task Force was om te bezien op welke beleidsterreinen regelgeving op Europees niveau toegevoegde waarde heeft en hoe de beginselen subsidiariteit en proportionaliteit beter kunnen worden toegepast in de voorbereiding en de implementatie van EU-regelgeving.

De werkzaamheden van de Task Force zijn, sinds haar oprichting begin 2018, actief gevolgd door de commissie voor Europese Zaken (EUZA). In een gezamenlijke brief uit Eerste en Tweede Kamer aan de Task Force zijn onder meer concrete aanbevelingen gedaan over de toepassingen van de beginselen subsidiariteit en proportionaliteit. Deze aanbevelingen zijn in grote mate terug te vinden in het eindrapport.

lees meer

[Taskforce inzake subsidiariteit, evenredigheid en minder en efficiënter optreden](#)

zie eerder

[Hoorzitting over Task Force Subsidiariteit \(nieuwsbrief EUupdate nr. 10 - 2017 - 2018\)](#)

Schriftelijk overleg EU-strategie Westelijke Balkan

11 september 2018 - Op 19 juni 2018 is de commissie voor Europese Zaken in schriftelijk overleg getreden met de minister van Buitenlandse Zaken over de strategie voor de Westelijke Balkan van de Europese Commissie.

Deze strategie is verwoord in de Mededeling inzake het uitbreidingspakket met de individuele landenverslagen van de landen van de Westelijke Balkan en Turkije ([COM\(2018\)450 final](#)) en de

Mededeling getiteld «Een geloofwaardig vooruitzicht op toetreding en een grotere EU-betrokkenheid bij de Westelijke Balkan» ([COM\(2018\)65 final](#)).

De strategie en de kabinetsappreciatie ervan gaven de commissie aanleiding tot het stellen van commissievragen (met uitzondering van de leden van de fractie van de PVV). De vragen betroffen met name de mate van de inzet van de EU en -bilateraal- van Nederland tot het duurzaam binden van de landen in de Westelijke Balkan aan Europa en hun integratie in de Europese waardengemeenschap.

De leden van de fractie van de PVV hebben daarnaast vragen gesteld over de mate van instabiliteit in de Westelijke Balkan en de mensenrechtenbescherming aldaar. Eveneens zijn vragen gesteld ten aanzien van de stand van zaken in de onderhandelingen met Turkije. De leden van de fractie van de SGP hebben zich bij deze vragen aangesloten.

De [reactie van de minister van Buitenlandse Zaken](#) van 10 juli 2018 op het schriftelijk overleg gaf de leden van de fractie van de PVV op 11 september jl. aanleiding tot het stellen van vragen. Een inbreng voor nader schriftelijk overleg zal op 2 oktober a.s. in de commissie worden geagendeerd.

lees meer

[Zie Edossier E180008 op de Europapoort](#)

[Zie Edossier E180017 op de Europapoort](#)

zie eerder

[Commissie presenteert in het EP strategie uitbreiding naar Westelijke Balkan \(nieuwsbrief EUupdate nr. 6 - 2017 - 2018\)](#)

Eerste Kamer stemt in met EU-machtigingsbesluiten aanvaarding toetreding tot Haags Kinderontvoeringsverdrag

11 september 2018 - De Eerste Kamer heeft op 11 september 2018 ingestemd met het verlenen van medewerking aan de totstandkoming van enkele besluiten van de Europese Raad tot machtiging van diverse EU-lidstaten om de toetreding van Wit-Rusland (Belarus), Oezbekistan, Ecuador, Oekraïne, de Dominicaanse Republiek en Honduras tot het Haags Kinderontvoeringsverdrag (HKOV) te aanvaarden.

Niet alle EU-lidstaten hebben tot op heden de toetreding van sommige landen van buiten de EU tot het Haags Kinderontvoeringsverdrag aanvaard. Aangezien deze toetreding is aan te merken als een maatregel betreffende het familierecht met grensoverschrijdende gevolgen, is de EU exclusief bevoegd op grond van artikel 81, derde lid, eerste alinea, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.

Het is om deze reden dat eerst in de Europese Raad een besluit dient te worden vastgesteld waarmee EU-lidstaten worden gemachtigd om de toetreding van landen van buiten de EU tot het Haags Kinderontvoeringsverdrag te aanvaarden, alvorens die EU-lidstaten daartoe kunnen overgaan. Een dergelijk besluit in de Raad vergt overigens eenparigheid van stemmen.

Alvorens de Nederlandse regering in de Europese Raad kan instemmen met een voorliggend machtigingsbesluit, is instemming vereist van beide Kamers der Staten-Generaal op grond van artikel 3 van de Rijkswet goedkeuring Verdrag van Lissabon. Deze instemming is in dit geval verzocht middels een brief van de minister voor Rechtsbescherming d.d. 31 augustus 2018. De Eerste Kamer pleegt deze categorie instemmingsbesluiten sinds jaar en dag plenair voor te leggen.

lees meer

[Brief van de Minister van rechtsbescherming - Verzoek om instemming medewerking aanvaarding verschillende landen Haags Kinderontvoeringsverdrag \(d.d. 31 augustus 2018\)](#)

[brief aan de minister voor Rechtsbescherming inzake het instemmingsverzoek met betrekking tot de ontwerpraadsbesluiten voor de aanvaarding van verschillende landen bij het Haags Kinderontvoeringsverdrag](#)

Schriftelijk overleg VN 'Global Compacts' migratie en vluchtelingen afgerond

11 september 2018 - De commissie I&A/JPZ heeft in twee rondes schriftelijk overleg gevoerd met de regering over de nog vast te stellen 'Global Compacts' van de Verenigde Naties over migratie.

Op 19 september 2016 heeft de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties tijdens een top in New York een Verklaring over vluchtelingen en migranten aangenomen, waarin het opstellen van twee Global Compacts is geïnitieerd: de VN Vluchtelingencompact (GCR) en de Compact voor veilige, geordende en reguliere migratie (GCM).

De Europese Commissie presenteerde op 21 maart 2018 twee voorstellen voor besluiten van de Raad houdende de machtiging van de Commissie om de Global Compact over gereguleerde, ordelijke en veilige migratie (GCM) op het gebied van ontwikkelingssamenwerking en op het gebied van immigratiebeleid goed te keuren namens de Unie (zie dossier E180019).

Tijdens de vergadering van de commissie I&A/JPZ op 29 mei 2018 gaf de fractie van GroenLinks aan de regering schriftelijk te willen verzoeken de Kamer de formele standpunten van de Raad van de EU betreffende de Global Compact over gedeelde verantwoordelijkheid voor vluchtelingen (GCR) en de Global Compact over gereguleerde, ordelijke en veilige migratie (GCM) aan te bieden en daarbij de Nederlandse positie hierin aan te geven. De gehele commissie stemde in met dit verzoek en stuurde de brief op 31 mei 2018. Op 20 juni 2018 stuurde de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid zijn reactie.

De fractie van GroenLinks heeft op 10 juli 2018 aangegeven hier nog enkele vragen over te willen stellen en stuurde op 13 juli 2018 de nadere vragen naar de staatssecretaris van J&V. De staatssecretaris heeft gereageerd op 30 augustus 2018. Op 11 september 2018 besprak de commissie I&A/JPZ het verslag van een nader schriftelijk overleg met de staatssecretaris en besloot deze voor kennisgeving aan te nemen.

lees meer

Zie dossier E180019 op de Europapoort

Schriftelijk overleg externe aspecten Europees asielbeleid voortgezet

11 september 2018 - Tijdens de vergadering op 3 juli 2018 besloot de commissie I&A/JPZ de regering een kabinetsappreciatie te vragen over de notitie van de Commissie Meijers.

In deze notitie stelt de Commissie Meijers een aantal vragen over de externe dimensie van het Europese asielbeleid in het licht van de uitkomsten van de Europese Raad van 28-29 juni 2018. Op dezelfde dag heeft de commissie EUZA verzocht een vraag van het lid Kox (SP) te betrekken bij het voorgenomen schriftelijk overleg van de commissie I&A/JPZ. De vraag betreft het voornemen voor het ontwikkelen van regionale platforms voor ontschepping in derde landen. De brief met vragen van commissies I&A/JPZ en EUZA is op 11 juli 2018 naar de staatssecretaris verstuurd.

Tijdens de vergadering van 10 juli 2018 besloot de commissie I&A/JPZ in schriftelijk overleg te treden naar aanleiding van de aangenomen aanbevelingen inzake migratie tijdens de sessie van het Parlementaire Assemblée van de Raad van Europa (PACE) van 25 juni tot en met 29 juni 2018. De leden van de fracties van VVD, CDA, D66, SP, GroenLinks en ChristenUnie verzochten de regering per brief om een appreciatie van deze aangenomen aanbevelingen, alsmede hoe deze zich verhouden tot het Nederlandse standpunt ten aanzien van de hervorming van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel (GEAS). Deze brief is op 12 juli 2018 naar de staatssecretaris verstuurd.

De staatssecretaris van J&V verstuurd op 30 augustus 2018 zijn reactie naar de Kamer op beide brieven. De fracties van D66 en GroenLinks hebben tijdens de commissievergadering op 11 september 2018 aangegeven dat zij de gestelde vragen onvoldoende beantwoord achten. Deze fracties zullen op 2 oktober 2018 inbreng leveren voor nader schriftelijk overleg.

lees meer

PACE Recommendation Extra-territorial processing of asylum claims and the creation of safe refugee shelters abroad

PACE Recommendation HR impact of the external dimension of EU asylum and migration policy - out of sight out of rights

PACE Recommendation International obligations of CoE member states - to protect life at sea

Antwoorden op vragen over richtlijnvoorstel betreffende vermindering effecten kunststoffen op milieu

17 september 2018 - De fractieleden van D66 hebben vragen gesteld aan de staatssecretaris van Infrastructuur en Waterstaat bij [brief](#) van 18 juli 2018 over het [richtlijnvoorstel](#) betreffende de vermindering van de effecten van bepaalde kunststofproducten op het milieu. Onderwerpen die onder meer aan bod komen in de brief, zijn consumenten- en producentenverantwoordelijkheid en vistuig als zwerfvuil.

De staatssecretaris heeft in haar [brief](#) van 17 september 2018 antwoord gegeven. Onder meer wordt in de brief aangehaald dat de Europese Commissie een publiekscampagne is gestart om burgers te informeren over alternatieven voor kunststofproducten. De staatssecretaris meldt dat zij bezig is met het bedrijfsleven om tot een nationaal Plastic Pact te komen. Hiervoor worden de mogelijkheden onderzocht tot het beïnvloeden van consumentengedrag. De producenten van kunststoffen worden ook verplicht een bijdrage te leveren aan de vermindering van effecten van hun kunststoffen op het milieu.

De staatssecretaris vermeldt in haar brief ook dat vistuig dat kunststof bevat, nog niet verboden is. Een dergelijk verbod is een zware maatregel die door de Europese Commissie slechts wordt voorgesteld voor producten waarvoor duurzame alternatieven beschikbaar zijn. Wel wordt producentenverantwoordelijkheid voorgesteld als maatregel om te voorkomen dat vistuig in zee belandt.

De commissies voor Infrastructuur, Waterstaat en Omgeving (IWO) en Economische Zaken en Klimaat / Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (EZK/LNV) bespreken in hun bijeenkomst van 2 oktober 2018 de brief van de staatssecretaris.

lees meer

[Zie Edossier E180018 op de Europapoot](#)

Nieuws uit Europa

Debat Europees Parlement met Hongaarse premier Orbán

12 september 2018 - Waarschijnlijk het meest opvallende debat vorige week in Straatsburg was het debat over de situatie in Hongarije met premier Orbán.

Rapporteur Judith Sargentini (GroenLinks - Groenen/EVA) stelde voor de artikel 7-procedure in gang te zetten, waarmee Hongarije het stemrecht binnen de EU kan worden ontnomen. Tijdens het debat, de dag voor de stemming, liepen de gemoederen hoog op: voorstanders van het in gang zetten van de artikel 7-procedure noemden de schending van mensenrechten en de druk op de rechtsstaat in Hongarije, tegenstanders benadrukten de soevereiniteit van Hongarije en de vrijheid van lidstaten om politieke verschillen te hebben.

Tijdens de stemming in het Europees Parlement werd de benodigde tweederde meerderheid nipt gehaald, waarmee is ingestemd met het in gang zetten van de artikel 7-procedure. Een aantal parlementariërs bekritiseerde dat de stemonthoudingen niet werden meegeteld bij het berekenen van de tweederde meerderheid. Was dit wel het geval geweest, dan waren er 462 stemmen nodig geweest en was het voorstel met de behaalde 448 stemmen afgewezen. Dinsdag kondigde de Hongaarse regering aan naar het Europees Hof van Justitie te stappen, omdat zij wil dat de stemonthoudingen worden meegeteld.

Dat het Europees Parlement niet eerder het initiatief heeft genomen voor deze procedure, maakt dit een besluit dat de geschiedenisboeken van de EU ingaat. De procedure gaat waarschijnlijk nog wel wat tijd in beslag nemen: er is een zogenaamd '3-steps' mechanisme ingebouwd, ook wel artikel 7 pre-procedure genoemd, waaruit een systematische bedreiging van de rechtsstaat moet blijken.

Het Oostenrijks voorzitterschap van de EU zal de procedure in gang zetten. Er zal een hoorzitting met Hongarije plaatsvinden en er zal over worden gestemd in de Raad. Daarna wordt het voorstel wederom voorgelegd aan het Europees Parlement en is er weer een tweederde meerderheid nodig. Ook zal de Raad het er uiteindelijk unaniem over eens moeten zijn dat er een 'serieuze en structurele

breuk' is met de rechtsstaat in Hongarije, voordat er daadwerkelijk zal worden gestemd over sancties. Of dat gaat gebeuren is zeer de vraag; het Poolse ministerie van Buitenlandse Zaken heeft ondertussen al in een verklaring toegezegd Hongarije te steunen en in de Raad tegen sancties te stemmen.

Ook de afgelopen dagen was Hongarije, net als Polen, onderwerp van gesprek. Zo spraken de ministers van Buitenlandse Zaken over de procedure die vorig jaar tegen Polen is gestart, ging Juncker dinsdag in gesprek gaan met de Hongaarse, Poolse en andere centraal-Europese leiders om te spreken over het 'drie zeeën initiatief' (een regionaal economisch blok) en was er op woensdag een fractieoverleg van de EVP, de fractie waarvan Orbáns partij Fidesz deel uitmaakt. In het laatstgenoemde overleg is besloten dat Fidesz in de fractie van de EVP blijft.

Signalering

Nieuwe Europese voorstellen

20 september 2018 - De Eerste Kamer maakt voor haar Europese werkzaamheden wekelijks een overzicht van nieuwe Europese wetsvoorstellen, mededelingen, wit- en groenboeken. Dit overzicht bevat links naar de meest recente overzichten, onderverdeeld naar de eerstverantwoordelijke kamercommissie(s).

Wanneer een commissie besluit om een Europees voorstel inhoudelijk te behandelen, dan wordt op de Europapoort - de Europese website van de Eerste Kamer - een E-dossier aangemaakt.

Heeft u als lezer van deze EUpdate commentaar op een Europees voorstel? Maak dan gebruik van het contactformulier op de commissiepagina's van de Europapoort.

lees meer

[Week 36](#)

[Week 37](#)

[Week 38](#)

Colofon

Via deze [link](#) kunt u zich vrijblijvend aanmelden als lezer van EUpdate.

Deze nieuwsbrief biedt actuele informatie in het kader van de parlementaire controle van de Eerste Kamer op het Europese beleids- en wetgevingsproces. Tevens geeft deze nieuwsbrief voor belangstellenden inzicht in de wijze waarop de Eerste Kamer haar controlerende taken uitvoert en informatie over de voortgang op actuele beleidsterreinen.

Via elektronische links biedt de nieuwsbrief direct toegang tot openbare documenten en dossiers.

De EUpdate verschijnt driewekelijks.

De nieuwsbrief wordt samengesteld door de ambtelijke staf van de Eerste Kamer.

Aan de informatie in deze nieuwsbrief kunnen geen rechten worden ontleend.

Vragen en suggesties over de inhoud kunt u mailen aan de [redactie](#).